

ULUSAL MESLEK STANDARDI

**SAĞLIK KURULUŞLARI KAYNAKLI
TIBBİ VE TEHLİKELİ ATIK TOPLAYICISI**

SEVİYE 3

REFERANS KODU / 17UMS0583-3

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI/ 22.06.2017 – 30104 (Mükerrer)

Meslek:	SAĞLIK KURULUŞLARI KAYNAKLI TIBBİ VE TEHLİKELİ ATIK TOPLAYICISI
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	17UMS0583-3
Standardı Hazırlayan Kuruluő(lar):	Geri Kazanım Sanayicileri Derneği (GEKSANDER)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Çevre Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/ Sayı:	22/03/2017 Tarih ve 2017/31 Sayılı Karar
Resmî Gazete Tarih/Sayı:	22.06.2017 – 30104 (Mükerrer)
Revizyon No:	00

¹Mesleđin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye üç (3) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

EMNİYET BANDI/ŞERİDİ: Sağlık kuruluşu içinde, insan sağlığı için risk yaratabilecek durumlarda, bölgenin riskli olduğunu ve geçmenin yasak olduğunu belirtmek amacıyla kullanılan plastik, naylon ve benzeri malzemeden üretilmiş bantı/şeridi,

ENFEKSİYON YAPICI ATIK: Enfeksiyon yapıcı etkenleri taşıdığı bilinen veya taşınması muhtemel; başta kan ve kan ürünleri olmak üzere her türlü vücut sıvısı, insan dokuları, organları, anatomik parçaları, otopsi materyali, plasenta, fetus ve diğer patolojik materyali, bu tür materyal ile bulaşmış eldiven, örtü, çarşaf, bandaj, flaster, tamponlar, eküvyon ve benzeri atıkları, karantina altındaki hastaların vücut çıkartılarını, bakteri ve virüs tutucu hava filtrelerini, enfeksiyon yapıcı ajanların laboratuvar kültürlerini ve kültür stoklarını, enfekte hayvanlara ve çıkartılarına temas etmiş her türlü malzemeyi, veterinerlik hizmetlerinden kaynaklanan atıkları,

GEÇİCİ DEPOLAMA: Atıkların, atık üreticisi tarafından işleme tesislerine ulaştırılmadan önce üretildikleri yerde güvenli bir şekilde bekletilmesini,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KESİCİ-DELİCİ ATIK KABI: Kesici ve delici atıkların toplanması ve biriktirilmesi amacıyla kullanılan, delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz, açılması ve karıştırılması mümkün olmayan, üzerinde siyah renkli “Uluslararası Biyoteknik” amblemi ile siyah harflerle yazılmış “DİKKAT! KESİCİ ve DELİCİ TIBBİ ATIK” ibaresi taşıyan plastik veya aynı özelliklere sahip lamine kartondan yapılmış kutu veya konteynerleri,

KESİCİ-DELİCİ ATIK: Enjektör ve diğer tüm tıbbi girişim iğneleri, lanset, kapiller tüp, bisturi, bıçak, serum seti iğnesi, cerrahi sütür iğneleri, biyopsi iğneleri, intraket, kırık cam, ampul, lam-lamel, kırılmış cam tüp ve petri kapları gibi batma, delme, sıyrık ve yaralanmalara neden olabilecek atıkları,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KONTAMİNASYON: Bir enfeksiyon yapıcı etkenin herhangi bir eşyaya, yüzeye veya kişiye bulaşmasını,

KONTEYNER: Tıbbi atıkların sağlık kuruluşu içinde taşınmasında kullanılan, tıbbi atıkların geçici depolanmasında ve işleme tesisine taşınmasında da kullanılabilen, en az 0,8 m³ hacminde, iç yüzeyleri yükleme-boşaltma sırasında torbaların hasarlanmasına veya delinmesine yol açabilecek keskin kenarlar ve dik köşeler içermeyen, dış yüzeyleri turuncu renkli olan, üzerlerinde görülebilecek uygun büyüklükte ve siyah renkli “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile siyah renkli “DİKKAT! TIBBİ ATIK” ibaresi bulunan paslanmaz metal, plastik veya benzeri malzemeden yapılmış, tekerlekli, kapaklı, kapakları kilitlenebilen kapları,

BERTARAF ETME: İkincil amacı enerji geri kazanımı olsa dahi geri kazanım olarak kabul edilmeyen atıkların Atık Yönetimi yönetmeliğinin Ek-2 A da yer alan işlemlerden herhangi birinin tercih edilmesini,

PATOLOJİK ATIK KABI: Sadece patolojik atıkların biriktirilmesinde ve sağlık kuruluşu içinde taşınmasında kullanılan, delinmeye, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz malzemeden yapılmış, üzerinde siyah renkli “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile siyah renkli “DİKKAT PATOLOJİK ATIK” ibaresi taşıyan kırmızı renkli plastik kabı,

PATOLOJİK ATIK: Cerrahi girişim, otopsi, anatomi veya patoloji çalışması sonucu ortaya çıkan dokuları, organları, vücut parçalarını, vücut sıvılarını ve fetusu,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

SAĞLIK KURULUŞU İÇİ ATIK TAŞIMA GÜZERGAHI: Sağlık kuruluşunda üretilen atıkların toplanarak geçici tıbbi atık deposuna taşınması için, atık toplama ve taşıma araçlarının geçmesi için, hastaların tedavi olduğu yerler ile diğer temiz alanlardan, insan ve hasta trafiğinin yoğun olduğu bölgelerden mümkün olduğunca uzak olacak şekilde belirlenmiş olan güzergahı,

SAĞLIK KURULUŞU İÇİ ATIK YÖNETİM PLANI: Sağlık kuruluşunda üretilen atıkların kaynağında ayrı toplanması ve biriktirilmesi, atıkların toplanması ve taşınmasında kullanılacak ekipman ve araçlar, atık miktarları, toplama sıklığı, geçici depolama sistemleri, toplama ekipmanlarının temizliği ve dezenfeksiyonu, kaza anında alınacak önlemler ve yapılacak işlemler, bu atıkların yönetiminden sorumlu personel ve eğitimleri gibi detayları içeren ve sağlık kuruluşunun çevre yönetim birimi tarafından hazırlanan planı,

SAĞLIK KURULUŞU İÇİ TAŞIMA ARACI: Atıkların sağlık kuruluşu içinde toplanması ve geçici tıbbi atık deposuna taşınması için kullanılan tekerlekli, kapaklı, paslanmaz metal, plastik veya benzeri malzemeden yapılmış, yükleme-boşaltma esnasında kapların hasarlanmasına veya delinmesine yol açabilecek keskin kenarları olmayan, yüklenmesi, boşaltılması, temizlenmesi ve dezenfeksiyonu kolay ve sadece bu iş için ayrılmış araçları,

SAĞLIK KURULUŞU İÇİ TAŞIMA: Atıkların üretildiği yerlerden uygun taşıma araçları ile alınarak geçici depolama birimlerine götürülmesi işlemini,

SAĞLIK KURULUŞU: Faaliyetleri sonunda büyük, orta ve küçük miktarda tıbbi ve tehlikeli atık üreten kurum ve kuruluşları,

STERİLİZASYON: Bakteri sporları dahil her türlü mikrobiyal yaşamın fiziksel, kimyasal, mekanik metotlar veya radyasyon yoluyla tamamen yok edilmesini veya bu mikroorganizmaların seviyesinin en az % 99,9999 oranında azaltılmasını,

TAŞIMA: Atıkların geçici depolama birimlerinden uygun taşıma araçları ile alınarak ara depolama/sterilizasyon/yakma tesisine götürülmesi işlemini,

TEHLİKE: İşyerinde var olan veya dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TEHLİKELİ ATIK: Atık Yönetimi Yönetmeliğinde tanımlanan atıkları,

TIBBİ ATIK İŞLEME TESİSİ: Tıbbi atıkların bertaraf edildiği veya sterilizasyon işlemine tabi tutulduğu tesisleri,

TIBBİ ATIK KABI/KOVASI: Tıbbi atık torbalarının biriktirme süresince içinde muhafaza edildiği, delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz, üzerinde siyah renkli “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile siyah renkli “DİKKAT! TIBBİ ATIK” ibaresi taşıyan turuncu renkli plastik malzemedan yapılmış kabı/kovayı,

TIBBİ ATIK TAŞIMA ARACI: Tıbbi atıkların sağlık kuruluşlarındaki geçici tıbbi atık depolarından ve konteynerlerinden alınarak sterilizasyon/bertaraf tesisine taşınmasında kullanılan kapalı kasalı ve ilgili mevzuatta belirtilen özelliklere sahip kamyon, kamyonet ve benzeri aracı,

TIBBİ ATIK TORBASI: Tıbbi atıkların toplanmasında; yırtılmaya, delinmeye, patlamaya ve taşımaya dayanıklı, orta yoğunluklu polietilen hammaddeden sızdırmaz, çift taban dikişli ve körüksüz olarak üretilen, çift kat kalınlığı 100 mikron olan, en az 10 kilogram kaldırma kapasiteli, üzerinde görülebilecek büyüklükte ve her iki yüzünde siyah renkli “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile “DİKKAT! TIBBİ ATIK” ibaresini taşıyan kırmızı renkli plastik torbaları,

TIBBİ ATIK: Enfeksiyon yapıcı atıkları, patolojik atıkları ve kesici-delici atıkları,

ULUSAL ATIK TAŞIMA FORMU: Atığın bulunduğu yerden atık işleme tesisine kadar taşıma işlemlerinde kullanılan, Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ’in Ek-5’inde yer alan çevrimiçi ve basılı formu,

ULUSLARARASI BİYOTEHLİKE AMBLEMİ: Tıbbi atık torbası, kabı, kovası veya konteyneri ile kesici-delici atık kapları, bunların taşınmasında kullanılan araçlar ile geçici depolama birimlerinin üzerlerinde bulunması gereken amblemi,

YAKMA TESİSİ: Atık kabul birimi, geçici depolama birimi, ön işlem birimi, atık besleme ve hava besleme sistemleri, kazan, baca gazı arıtım sistemleri, yakma sonucu oluşan kalıntıların düzenli depolanması ve atık suların arıtılması için tesis içinde yer alan birimler, baca, yakma işlemlerini kontrol etmek ve yakma şartlarını izlemek ve kaydetmek için kullanılan ölçüm cihazları ve sistemler de dahil olmak üzere tesiste yer alan bütün birimleri kapsayan, ortaya çıkan yanma ısısını geri kazanabilen veya kazanamayan, atıkların oksitlenme yoluyla yakılması, piroliz, gazlaştırma veya plazma işlemleri gibi diğer termal bertaraf işlemleri de dahil olmak üzere termal yolla bertarafına yönelik her türlü sistemi ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	8
2. MESLEK TANITIMI.....	9
2.1. Meslek Tanımı.....	9
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri.....	9
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler.....	9
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat.....	9
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları.....	9
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	10
3. MESLEK PROFİLİ.....	11
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	11
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman.....	19
3.3. Bilgi ve Beceriler	19
3.4. Tutum ve Davranışlar	20
4.ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	21

1. GİRİŞ

Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi ve Tehlikeli Atık Toplayıcısı (Seviye3) Ulusal Meslek Standardı 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluő, Görev, alıőma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Geri Kazanım Sanayicileri Derneği (GEKSANDER) tarafından hazırlanmıő, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak deđerlendirilmiő ve MYK evre Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıőtır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi ve Tehlikeli Atık Toplayıcısı (Seviye 3), İSG ve çevre koruma önlemlerini uygulayarak iş organizasyonu yapma, sağlık kuruluşlarının faaliyetleri sırasında ortaya çıkan tıbbi ve tehlikeli atıkları toplama, sağlık kuruluşu içinde taşıma ve geçici depolama süreçlerini yürütme, kalite ve mesleki gelişim çalışmalarına katılma bilgi, beceri ve yetkinliğine sahip kişidir. Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi ve Tehlikeli Atık Toplayıcısı (Seviye 3), tıbbi ve tehlikeli atıkların toplanması ve taşınması sürecinde, sağlık kuruluşu tarafından belirlenmiş kurallara uyar.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 9611 (Çöp ve geri dönüşüm atıkları toplayıcıları)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

Ayrıca, iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması ve konu ile ilgili risk değerlendirmesi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığın İlişkin Avrupa Anlaşması (ADR)

Ayrıca, meslek ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması esastır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi ve Tehlikeli Atık Toplayıcısı (Seviye 3)'ün çalışma ortamı, atık toplama ve taşıma sahaları olup, sağlık kuruluşu içi ve/veya taşıma güzergahı ile geçici depolama alanını kapsar. Atık toplama ve taşıma sahalarında hareket halinde ayakta çalışır. İş süreçlerinde esnek süreli ve/veya vardiyalı çalışmalar yürütür.

Çalışma ortamında olumsuz koşullara maruz kalma, stres altında çalışma gibi risklerden etkilenme olasılıkları söz konusudur. Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini gerektiren kaza, yaralanma ve bulaşıcı hastalık kapma riskleri bulunmaktadır. Bu risklerin tamamen bertaraf edilmesi ve önlenmesi için işveren tarafından gerekli önlemler alınır. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda toplu koruma önlemlerine uygun olarak çalışır, eğer toplu koruma önlemleri uygulanamıyorsa işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi ve Tehlikeli Atık Toplayıcısı (Seviye 3), 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri gereğince sağlık gözetimine tabi tutulur.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş süreçlerinde İSG ve çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.1	İş süreçlerinde İSG önlemlerini uygulamak	A.1.1	Çalışma ortamının özelliğine göre olası tehlike ve risklerin belirlenmesine katkı sağlar.
				A.1.2	Belirlenen tehlike ve risklere özgü iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini uygular.
				A.1.3	Yapılan işe uygun kişisel koruyucu donanım kullanır.
				A.1.4	Dezenfektan/temizlik malzemelerini (yanıcı, parlayıcı, patlayıcı, boğucu, zehirli ve benzeri) işyeri talimatına göre kullanır.
				A.1.5	Araç, gereç ve ekipmanları İSG prosedürlerine uygun olarak kullanır.
				A.1.6	Yaptığı işle ilgili tehlike ve risklerin azaltılmasına yönelik çalışmalara katılır.
		A.2	Acil durum prosedürlerinin uygulanmasına iştirak etmek	A.2.1	Çalışma ortamında oluşacak kaza ve/veya acil durumlarda, acil durum prosedürlerini uygular.
				A.2.2	Anında giderilemeyecek veya yetki alanı dışındaki acil durum veya kazayı derhal ilgili personel ve acil hizmet birimlerine bildirir
				A.2.3	İş kazası durumlarında kurallarına uygun bildirimde bulunur.
		A.3	Çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.3.1	Çalışma ortamındaki olası çevre tehlike ve risklerinin tespit ve takibi ile ilgili çalışmalara destek verir.
				A.3.2	Yapılan işin gereklerine göre çevre koruma önlemlerini uygular.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu ve kalite ile ilgili süreçleri yürütmek	B.1	Vardiya değişimi yapmak	B.1.1	Vardiya başında vardiya süreciyle ilgili iş emrini alır.
				B.1.2	Teslim aldığı vardiyanın öncesi ile ilgili (devam eden-tamamlanan iş, makine ve ekipmanların durumu, çalışma ortamının durumu, İSG ile ilgili konular gibi hususlarda) yazılı/sözlü bilgi alır.
				B.1.3	Teslim ettiği vardiya ile ilgili (devam eden-tamamlanan iş, makine ve ekipmanların durumu, çalışma ortamının durumu, İSG ile ilgili konular gibi hususlarda) teslim edeceği vardiyadaki ilgiliye yazılı/sözlü bilgilendirme yapar.
		B.2	İş süreçlerinin kayıtlarını tutmak	B.2.1	Tıbbi ve tehlikeli atıkların sağlık kuruluşundan alınması ve taşınması sürecinde kullanılan (Ulusal atık taşıma formu, irsaliye, makbuzu, makine, araç, depo, temizlik takip formu ve benzeri) rapor ve formları tutar.
				B.2.2	Tuttuğu rapor ve formları sorumlulara teslim eder.
		B.3	İş süreçlerinin geliştirilmesine katkı vermek	B.3.1	Yürüttüğü iş süreçlerindeki aksaklıkların düzeltilmesine ilişkin öneriler geliştirir.
				B.3.2	Aksaklıkların giderilmesine ilişkin belirlediği önerileri işletme prosedürlerine göre sorumlulara bildirir.
				B.3.3	Belirlediği ve/veya bildirilen uygunsuzlukları, prosedür ve talimatlara uygun olarak giderir.
				B.3.4	Belirlediği ve/veya bildirilen uygunsuzlukları, prosedür ve talimatlara uygun olarak ilgili birimlere bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Tıbbi atıkların toplanması, taşınması ve depolanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek (devamı var)	C.1	Atıkların toplanması ve taşınmasında kullanılacak araç ve ekipmanları hazırlamak	C.1.1	Atık kaplarını delik, yırtık ve benzeri yönünden gözle kontrol ederek sağlık kuruluşlarında kullanıma hazır duruma getirir.
				C.1.2	Sağlık kuruluşu içi atık taşıma araçları ve ekipmanları ile konteynerleri temizler.
				C.1.3	Sağlık kuruluşu içi tıbbi atık toplama araçlarını dezenfekte eder.
				C.1.4	Atık taşıma araçları ve ekipmanlarının işlevsellik kontrollerini yapar.
				C.1.5	Kullanılan araç, gereç ve malzemeleri tanımlanan yerlerinde ve talimatında belirtilen koşullarda bulundurur.
		C.2	Sağlık kuruluşu içi atık toplamak	C.2.1	Tıbbi atık kaplarını diğer atık kaplarından (tehlikeli atık kaplarından, kimyasalların taşındığı kaplardan ve benzeri) ayırt eder.
				C.2.2	Atık kaynağındaki atık toplama kaplarının mevzuatta belirtilen doluluk oranını geçmemesi için takibini yapar.
				C.2.3	Atık kaplarını ağızları sıkıca bağlanmış/kapatılmış olarak ve sıkıştırılmadan ayrı atık taşıma araçlarına yükler.
				C.2.4	Toplama ve taşıma işlemini atık kaplarını el veya vücut ile temas ettirmeden gerçekleştirir.
		C.3	Atıkları sağlık kuruluşu içinde taşımak (devamı var)	C.3.1	Tıbbi atıkları sağlık kuruluşu içinde taşırken, sağlık kuruluşunun tıbbi atık yönetim planında belirlenmiş olan taşıma güzergahına uyar.
				C.3.2	Sağlık kuruluşunun belirlediği tıbbi atık yönetim planındaki taşıma güzergahına uymayan personeli amirine bildirir.
				C.3.3	Tıbbi atık kaplarını, üzerlerinde “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile “Dikkat! Tıbbi Atık” ibaresi bulunan, (turuncu renkli, tekerlekli ve kapaklı) araçlarla tıbbi atık geçici depolama alanına taşır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Tıbbi atıkların toplaması, taşınması ve depolanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek (devamı var)	C.3	Atıkları sağlık kuruluşu içinde taşımak	C.3.4	Taşıma sırasında herhangi bir kabın patlaması dökülmesi veya aracın devrilmesi durumunda, dökülen sıvı tıbbi atıkların yayılmaması için emici (absorban) malzeme ile hemen müdahale eder.
				C.3.5	Patlayan kabı/dökülen atığı yeni atık kabına alır.
				C.3.6	Tıbbi atık taşıma aracını dezenfekte eder.
				C.3.7	Tıbbi atık içeren kabın yırtılması veya boşalması sonucu dökülen atıkları uygun ekipman ile toplandıktan, sıvı atıkları ise uygun emici malzeme ile yoğunlaştırdıktan sonra yeni bir kaba alır.
				C.3.8	Atığın döküldüğü bölümü ve toplama yaptığı ekipmanları, sağlık kuruluşu tarafından belirlenmiş olan dezenfektanlar ile dezenfekte eder.
				C.3.9	Dezenfekte ettiği bölümü ve kullandığı ekipmanları, sağlık kuruluşu tarafından belirlenmiş olan malzemeler ile temizler.
				C.3.10	Atık toplama aracını hızlı ve güvenli bir şekilde geçici depo alanına ulaştırır.
				C.3.11	Kaynağında ayrı toplanan atıkların son kontrolünü yapar.
				C.3.12	Tıbbi atıkla kontamine olmuş diğer atıkları tıbbi atık kabına yerleştirerek toplama aracına yükler.
				C.3.13	Atıkları sağlık kuruluşu içinde taşırken karşılaştığı/gözlemlediği olumsuz durumları atık yönetim birimine bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Tıbbi atıkların toplaması, taşınması ve depolanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek	C.4	Atıkları geçici depolamak	C.4.1	Tıbbi atık kaplarını, tıbbi atık geçici depolama alanına yerleştirir.
				C.4.2	Tıbbi atık içeren kabın yırtılması veya boşalması sonucu dökülen atıkları uygun ekipman ile topladıktan, sıvı atıkları ise uygun emici malzeme ile yoğunlaştırdıktan sonra sağlam bir kaba alır.
				C.4.3	Tıbbi atık içeren kabın yırtılması veya boşalması nedeniyle temizlediği yeri dezenfekte eder.
				C.4.4	Tıbbi atıkların konulduğu tıbbi atık geçici depolarının dezenfeksiyonunu uygun dezenfektanla yapar.
				C.4.5	Tıbbi atık geçici depolama alanlarında karşılaştığı/gözlemlediği olumsuz durumları atık yönetim birimine bildirir.
				C.4.6	Tıbbi atık geçici depolama alanlarındaki atıkları tartarak, tıbbi atık taşıma aracına sağlık kuruluşunca düzenlenmiş olan Ulusal Atık Taşıma Formu/tıbbi atık alındı belgesi ile birlikte teslim eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Tehlikeli atıkların toplaması, taşınması ve depolanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek (devamı var)	D.1	Atıkların toplanması ve taşınmasında kullanılacak araç ve ekipmanları hazırlamak	D.1.1	Atık kaplarını delik, yırtık ve benzeri yönünden gözle kontrol ederek sağlık kuruluşunda kullanıma hazır durumda getirir.
				D.1.2	Sağlık kuruluşu içi atık taşıma araçlarını, ekipmanları, konteynerleri ve tehlikeli atık toplama araçlarını temizler.
				D.1.3	Atık taşıma araçları ve ekipmanlarının işlevsellik kontrollerini yapar.
				D.1.4	Kullanılan araç, gereç ve malzemeleri tanımlanan yerlerinde ve talimatında belirtilen koşullarda bulundurur.
		D.2	Atıkları sağlık kuruluşu içinde taşımak (devamı var)	D.2.1	Tehlikeli atıkları, bu işe tahsis edilmiş araçlarla ve diğer atıklardan ayrı olarak taşır.
				D.2.2	Atık kaynağındaki atık toplama kaplarının mevzuatta belirtilen doluluk oranını geçmemesi için takibini yapar.
				D.2.3	Atık kaplarını ağızları sıkıca bağlanmış/kapatılmış olarak ve sıkıştırılmadan ayrı atık taşıma araçlarına yükler.
				D.2.4	Toplama ve taşıma işlemini atık kaplarını el veya vücut ile temas ettirmeden gerçekleştirir.
				D.2.5	Sağlık kuruluşunun belirlediği sağlık kuruluşu içi tehlikeli atık taşıma güzergahını izler.
				D.2.6	Sağlık kuruluşu içi atık taşıma aracının içinde herhangi bir kabın patlaması veya dökülmesi durumunda, dökülen tehlikeli atıkların yayılmaması için emici (absorban) malzeme ile hemen müdahale eder.
				D.2.7	Herhangi bir tehlikeli atık kabının patlaması veya dökülmesi durumunda, dökülen tehlikeli atıkları ve absorban malzemeyle topladıkları atıkları sağlam bir kaba aktarır.
				D.2.8	Atıkların döküldüğü yeri, sağlık kuruluşu tarafından belirlenmiş malzeme ile temizler.
				D.2.9	Atık kabının patlaması veya dökülmesi nedeniyle, yeni atık kabına aldığı atıkları hızlı ve güvenli bir şekilde geçici atık depo alanına ulaştırır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Tehlikeli atıkların toplaması, taşınması ve depolanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek	D.2	Atıkları sağlık kuruluşu içinde taşımak	D.2.10	Geçici tehlikeli atık deposuna getirdiği tehlikeli atık taşıma aracını sağlık kuruluşu tarafından belirlenmiş malzeme ile temizler.
				D.2.11	Kaynağında ayrı toplanan atıkların son kontrolünü yapar.
				D.2.12	Tehlikeli atık içeren diğer atıkları da tehlikeli atık kabına yerleştirerek atık toplama aracına yükler.
				D.2.13	Tehlikeli atıkların arasına diğer atıkların karıştırıldığını tespit ettiğinde durumu amirlerine bildirir.
		D.3	Atıkları geçici depolamak	D.3.1	Tehlikeli atık kaplarını, tehlikeli atık koduna göre geçici depolama alanına yerleştirir.
				D.3.2	Tehlikeli atık içeren kabın yırtılması veya boşalması sonucu dökülen atıkları uygun ekipman ile toplar.
				D.3.3	Tehlikeli atık kabının yırtılması veya patlaması nedeniyle, yerden toplamış olduğu tehlikeli atıkları sağlam bir kaba alır.
				D.3.4	Tehlikeli atık kabının yırtılması veya patlaması nedeniyle kirlenmiş olan yeri ve kullandığı ekipmanları temizler.
				D.3.5	Atıkların konulduğu tehlikeli atık geçici depolarının temizliğini, sağlık kuruluşu tarafından belirlenmiş olan talimata göre yapar.
				D.3.6	Tehlikeli atık geçici depolarını, atıkların boşalmasının ardından uygun malzeme ile temizler.
				D.3.7	Tehlikeli atık geçici depolama alanlarında karşılaştığı/gözlemlediği olumsuz durumları atık yönetim birimine bildirir.
D.3.8	Tehlikeli atık geçici depolama alanlarındaki atıkları tartarak, atık nakliye aracı yetkilisine, sağlık kuruluşu tarafından düzenlenmiş olan Ulusal Atık Taşıma Formu ile birlikte teslim eder.				

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Mesleki gelişim faaliyetlerini yürütmek	E.1	Mesleki eğitim ile ilgili faaliyetlere katkı vermek	E.1.1	Hizmet içi eğitim programlarının bilgi, beceri ve yetkinliklerin gelişimini destekleyecek şekilde oluşturulmasına katkı sağlar.
				E.1.2	Gerektiğinde çalışma arkadaşlarına ve diğer çalışanlara bilgi ve deneyimlerini aktarır.
		E.2	Bireysel mesleki gelişim çalışmalarına katılmak	E.2.1	Hizmet içi ve farklı kuruluşlar tarafından verilen mesleki gelişim eğitimlerine katılır.
				E.2.2	Atık toplama ve taşıma ile ilgili gelişmeleri takip eder.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Absorban (emici) malzemeler
2. Araç yıkama makinesi
3. Atığın türüne göre kullanılan tıbbi atık toplama poşeti/kesici delici atık kabı, tıbbi atık kap/kova/konteyner
4. Dezenfektanlar
5. Emniyet bandı/şeridi
6. KKD (baret, eldiven, gözlük, kulak tıkacı, maske, şapka/bone, turuncu renkli çizme/tulum/pantolon/tişört/yağmurluk)
7. Metal detektörü
8. Radyoaktif detektör
9. Sağlık kuruluşu içi atık taşıma aracı
10. Tartım Aleti (terazi, baskül)
11. Temizlik malzemesi
12. Ulusal atık taşıma formu, tıbbi atık alındı belgesi/makbuzu ve benzeri
13. Yağdanlık

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Araç, gereç ve ekipman kullanım bilgi ve becerisi
3. Çalışma ortamındaki iş sağlığı ve güvenliği işaretleri bilgisi
4. Çevre koruma uygulamaları bilgisi
5. Ekipman, malzeme ve donanım koruma ve temizlik bilgi ve becerisi
6. El aletleri ile güvenli çalışma bilgi ve becerisi
7. El becerisi
8. El-göz koordinasyon becerisi
9. Hijyen bilgisi
10. İş organizasyonu bilgi ve becerisi
11. İş sağlığı ve güvenliği önlemleri bilgisi
12. İşyeri çalışma prosedürleri bilgisi
13. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
14. Mesleki terim bilgisi
15. Ölçme ve ölçme araçları kullanma bilgi ve becerisi
16. Problem çözme becerisi
17. Sözlü ve yazılı iletişim becerisi
18. Taşıma ve kaldırma araçları kullanma bilgi ve becerisi
19. Tehlikeli maddelerle (radyoaktif, kimyasal ve benzeri) güvenli çalışma bilgi ve becerisi
20. Temel çalışma mevzuatı bilgisi
21. Temel düzeyde atık yönetimi bilgisi
22. Temel ilk yardım bilgisi
23. Temel kalite uygulama bilgisi

24. Yangın önleme ve yangınla mücadele bilgisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarla baş etmek
2. Araç, gereç ve ekipman kullanımına özen göstermek
3. Çalışma ortamında kendisinin ve çalışma arkadaşlarının emniyetini gözetmek
4. Çalışmalarında planlı ve organize olmak
5. Çevre koruma kurallarına duyarlı olmak
6. Detaylara özen göstermek ve dikkatli olmak
7. Ekip içinde uyumlu çalışmak
8. İnsan ilişkilerine özen göstermek
9. İş sağlığı ve güvenliği kurallarına uyarak çalışmak
10. İş yerine ait araç, gereç ve ekipmanların kullanımına özen göstermek
11. Kişisel bakımına ve sağlığına özen göstermek
12. Mesleği ile ilgili etik kurallara uymak
13. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
14. Mesleki olarak kendini geliştirmeye önem vermek
15. Öğrenmeye açık olmak ve öğrendiklerini başkalarına etkili bir şekilde anlatabilmek
16. Süreç ve kalite odaklı çalışmak
17. Tehlike ve risklere karşı öngörülü ve duyarlı olmak
18. Uyarı ve eleştirilere açık olmak
19. Zamanını etkin şekilde kullanmak

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi ve Tehlikeli Atık Toplayıcısı (Seviye 3) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler 15/10/2015 tarihli ve 29503 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu, Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan Kuruluşların Meslek Standardı Ekibi

Aslı Yılmaz,	Proje asistanı, GEKSANDER
Ebru Canatan,	Proje yöneticisi, GEKSANDER
Eyyup ONAT	Danışman, DACUM Moderatörü

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Çetin Tokatçı,	Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı, Uzman, ANKARA
Esat Süzen,	İNTE A.Ş, Tıbbi Atık Toplama Personeli, MERSİN
Neşe Özdemir Dalkıran,	ITC Türkiye, Tıbbi Atık Operasyon Sorumlusu, ANKARA
Elif Tuğçe Ersöz,	Selami Engin-Pozitif Atık, Çevre Mühendisi, ANKARA
Koray Güç,	İNTE A.Ş, Bölge Müdürü, MERSİN
Mustafa Mümtaz Mahmutoğlu,	Mümtaz Çevre, Danışman, İSTANBUL
Ekrem Dursun,	Ya-Se Atık, Genel Müdür, BURSA
Işıl Çakır,	Eta Çevre, Genel Koordinatör, ANKARA
Selen Kılıçaslan,	SEO Grup, Şirket Ortağı, Uzman, ANKARA
SettarYaltır,	İNTE A.Ş, Genel Müdür, İSTANBUL
İbrahim Engin,	Geri Kazanım Sanayicileri Derneği, Yönetim Kurulu Başkanı, ANKARA
Tuğba Apaydın,	Kar-Der, Proje Asistanı, ANKARA

3. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

Akümülatör ve Geri Kazanım Sanayicileri Derneği (AKÜDER)
Ankara Büyükşehir Belediyesi
Ankara Sanayi Odası (ASO)
Ankara Ticaret Odası (ATO)
Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü
Atık Kağıt ve Geri Dönüşümcüler Derneği (AGED)
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)
Çevre Kuruluşları Dayanışma Derneği (ÇEKÜD)
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Değerlendirilebilir Atık Malzemeler Sanayicileri Derneği (TÜDAM)
Devlet Personel Başkanlığı
Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)
Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölüm Başkanlığı
Hak-İş Konfederasyonu
İSTAÇ

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atık Yönetimi Müdürlüğü
İstanbul Ticaret Odası (İTO)
İstanbul Üniversitesi Hastaneleri Çevre Yönetim Koordinatörlüğü
İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü
Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)
MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
Orman ve Su İşleri Bakanlığı
Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektörlüğü Çevre Mühendisliği Bölümü
Sağlık Bakanlığı (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü)
TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi
TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Genel Merkez
TMMOB Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
TMMOB Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi
Tüm Atık ve Çevre Yönetimi Derneği (TAYÇED)
Tüm Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi İşletmecileri Derneği (TASTİD)
Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)
Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)
Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TURK-İŞ)
Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)
Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK)

4. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Özlem İRİTAŞ	Başkan (Orman ve Su İşleri Bakanlığı)
Hülya ÇAKIR	Başkan Vekili (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı)
Yücel YENİÇERİ	Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Prof. Dr. Tuncay DÖĞEROĞLU	Üye (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı)
Mustafa KAYA	Üye (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı)
Yüksel SELVİ	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)
Tuğba DİNÇBAŞ	Üye (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)
Güner YENİGÜN	Üye (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Bercan ÖĞÜT	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Gökhan Recep BİŞKİN	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)

Hande MERTYÜREK

Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)

Dilek TORUN

Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)

Yaprak AKÇAY ZİLELİ

Daire Başkanı, Mesleki Yeterlilik Kurumu

Esmâ DOĞAN

Uzman Yardımcısı, Mesleki Yeterlilik Kurumu

5. MYK Yönetim Kurulu

Adem CEYLAN

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Temsilcisi, Başkan

Prof. Dr. Mahmut ÖZER

Yükseköğretim Kurulu Temsilcisi, Başkan Vekili

Doç. Dr. Mustafa Hilmi ÇOLAKOĞLU

Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi, Üye

Bendevi PALANDÖKEN

Meslek Kuruluşları Temsilcisi, Üye

Dr. Osman YILDIZ

İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi,
Üye

Celal KOLOĞLU

İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi,
Üye